

השבת של רבי נחמן מברסלב

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"ב ב, סו)

טוב להגיד ולשיר **נְחֵם נְחֵם נְחֵם נְחֵם נְחֵם** לזכות לבל הישועות

שבת ויהי

ויחי יעקב בארץ מצרים

שבע עשרה שנה ... (בראשית מ"ז, כ"ח)

... ומבאר בדברי רבותינו ז"ל במדרש רבה ובפרט בזוהר הקדוש בפרשה זאת שאותן שבע עשרה שנה היו עיקר ימי חייו שחי בשמחה ונחת כמו שכתוב שם בזוהר הקדוש. ולכאורה תמוה הדבר שכשהיה יושב בארץ ישראל לא ישב בשלוה, ובארץ מצרים שהיא מקום טמא שאז התחיל גלות מצרים שמררו את חייהם שם דייקא ישב בשלוה. אך כל זה הוא עניין ששון ושמחה ישיגו וכו', שעיקר שלמות השמחה בו יתברך שזה עיקר החיות, הוא כשמתגברין לחטף את היגון ואנחה להפכו לשמחה, שזהו עיקר הברור מהיכלי התמורות, שהוא על ידי שמחה. והעיקר על ידי שמחליפין ומהפכין היגון ואנחה לשמחה. וכלל הדבר כי כל עבודת האבות היה לגלות ולהודיע אלקותו בעולם שרק בשביל זה בא האדם לעולם וזה כל השמחה והחיות...

וזה בחינת כל הגליות שעוברין על ישראל שעיקרם הוא גלות הנפש שהיא רחוקה מאביה שבשמים, שעיקר הגלות הוא העצבות, כי מחמת חטא אדם הראשון וקלקולים של כל אחד ואחד בכל דור ודור, על כן בהכרח להיות בגלות עד שבכח הצדיקים הגדולים יבררו על ידי זה דייקא מהיכלי התמורות. ועיקר הברור על ידי השמחה, על ידי שיהפכו היגון ואנחה לשמחה, שזהו בחינת מכירת יוסף למצרים, שעל ידי זה דייקא היו יכולים להתקיים במצרים, כמו שכתוב כי למחיה שלחני אלקים לפניכם וכו'.

כי יוסף הוא בחינת התלהבות השמחה, עד שהכרח גם יעקב אבינו ובניו הקדושים כלל קדשת ישראל שירדו כלם למצרים, ושם דייקא חי יעקב בשמחה ושלוה, כי אז השיג בשלמות שגמר הגאולה האחרונה יהיה על ידי זה דייקא, על ידי שירודין הצדיקים לעמקי עמקי היכל התמורות שהם בחינת מצרים וכל הגליות שנקראים על שם מצרים כמובא, ומבררים הקדשה משם דייקא, והכל על ידי שבכחם הגדול מהפכין היגון ואנחה לשמחה, שזה עיקר בחינת הברור מהיכלי התמורות.

כי היכלי התמורות רוצים בהפך להמיר ולהחליף הכל חס ושלוש עד שאי אפשר לבאר ולספר סברותיהם המהפכות מן האמת, כי אין קץ לדברי רוח ולא יוכל הפה לדבר ולא תמלא און משמע. אבל נקדת של גדולי הצדיקים האמתיים עולה על הכל והם ממירין ומחליפין לטובה עד שמהפכין היגון ואנחה לשמחה (לקוטי הלכות - הלכות הודעה ו' - נ"א):

וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה ... (בראשית מ"ח, ח)

... ששאל: "מי אלה" — שאינם ראויים לברכה, כי ראה רשעים גדולים שיצאו מהם. והשיב לו יוסף: בני הם, אשר נתן לי אלקים בזה. ואיתא בספרים שהשיב לו: שבוה בעצמו שאתה רואה יש שם גם כן ניצוצות קדושים, שבשביל זה ראויים לברכה, שזה היה עיקר היוכוח בין יעקב ליוסף, כי בעניין זה של אזמרה, ללמד זכות על הכל, יש בזה כמה בחינות בין הצדיקים, כי הוא עבודה גדולה, כמו שמצינו שאפילו גדולי הצדיקים לפעמים לא ידעו ללמד זכות כראוי, והקפיד ה' יתברך עליהם, כמו שמצינו בישעיהו והושע וכו'.

ועל כן גם יעקב אבינו קדם הסתלקותו, מחמת שראה גדל הרשעות של הרשעים שיצאו מאפרים ומנשה, על כן גם הוא תש כחו, עד שלא ידע ללמד עליהם זכות ולברכם, על כן שאל: מי אלה — שאינם ראויים לברכה. עד שהשיב לו יוסף: בני הם, אשר נתן לי אלקים בזה. שהראה לו שגם בזה בעצמו נמצא זכות, שיגע ומצא נקודות טובות גם בהרשעים שיצאו מהם. ועל כן תכף נתרצה יעקב ואמר: קחם נא אלי ואברכם... (לקוטי הלכות - הלכות ערובי תחומין ו' - ט"ז):

סיפור

(ספר ימי מוהרנ"ת חלק ב' - סימן כ"ב)

© ... אחר כך אכלתי סעדת הצהרים בבית רבי אברהם ונסעו כל אנשי-שלומנו לביתם בתוך אנשינו היה שם רך בשנים שהיה שם פעם ראשונה והוא רבי חיים נחום בן רבי שמואל מזורין והוא היה אלמן שגרש אשתו ובא לביתי זה שני חדשים קדם חנכה, וקרובתי אותו מאד מחמת אהבת אביו שהיה מאנשי-שלומנו והייתי חפץ מאד לעשת שדוך עמו, אבל לא נזדמן וגם מחמת שבדעתי היה טמון עניין הנסיעה לארץ ישראל ולא יכלתי לקבל עלי ההתחייבות שלי והרב רבי יוסקא נרם יאיר לא רצו לקבל עליהם כלל שום התחייבות בקהלת-קודש ברסלב

אבל מאת השם הייתה שהאיש הנזכר לעיל נתעכב בביתי עד סמוך לערב ראש חדש שבט, והייתי רוצה לקבלו עמי לאומאן אבל מחמת קלקול הדרך עד שהכרחתי לשכר עגלה רק להיסין לבד על כן לא לקחתי שום אדם כי-אם את רבי מנדיל מטולטשין לבדו שנסע עמי כל הדרך עד קהלת קדש אדעס ומשם חזר לביתו ועל כן נתעכב האלמן רבי חיים נחום בביתי עד לאחר שבת שאז נסע בני שיחיה ושאר אנשי-שלומנו וקבלו את רבי חיים נחום וכו' כאשר צויתי קדם נסיעתי מביתי שיקבלו אותו לאומאן על הוצאות שלי וכן היה, שהביאו אותו עמהם ואני סלקתי להם בעד ההוצאות ואחר שבאנו מציון הקדוש ואכלנו סעדת הצהרים התחלנו לדבר משדוכים אולי ימצא שם איזה שידוך לפניו וברוך השם היושב ומזוג זווגים שבתוך כך נזדמן שידוך הגון מאד לפני עם אחד מחשובי אנשי-שלומנו, הוותיק הרבני מורנו הרב רבי זלמן מאומאן ורבי יוסקא נרו יאיר והרב נרו יאיר כבר היו מוכנים לנסוע לביתם ורציתי לעכבם להמתין עד שיגמר השידוך, ולא רצו רק תכף ומיד נתרצה רבי יוסקא מעצמו בשמחה גדולה וקבל בקנין אגב סודר על כל התחייבות המלבושים להאלמן ואני לא נתיחייבתי כי-אם חמשים זהובים לקבלם בטשערין, והם נסעו לשלום לביתם והאלמן הנזכר לעיל עם בני שיחיה ושאר אנשי-שלומנו שהיו על אותה העגלה כלם נתעכבו באומן עמי, ובלילה נגמר השידוך למזל טוב וגם זה חזק ושמח אותי שזכיתי לגמר מצוה כזאת להשיא יתום חשוב כזה בר אורין ובנו של איש כשר ונכבד מאד מיקירי אנשי-שלומנו:

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - צדיק, סימנים קא-קב)

מחמת שנמצאים צדיקים אמתיים הגדולים במעלה מאד ודרכם לדבר גדולות ונפלאות, כי הם באמת יכולים לעשות גדולות ולעבד ה' בכל דבר שבעולם אפילו באכילה ושתיה וכיוצא, ויש צדיקים שיכולים לעשות פדיון על ידי אכילתם. ומחמת שיש צדיקים כאלו, מחמת זה נמצאים שקרנים שמתפארים גם כן בגדולות ונפלאות כאלו ויש שהם מנהיגי הדור ומטעין את העולם כאלו אין שום דבר נמנע מהם והכל בידם. וכל זה מחמת שיש צדיקים אמתיים שיש להם באמת זה הכח, על כן הם מתדמין אליהם כקוף בפני אדם והם נקראים נביאי השקר. אבל הם עושים טובות להצדיקי אמת. כי יש שנותנים צדקה והם רשעים נואפים, והצדקה שלהם היא מזקת להצדיק האמת, ועל כן היא טובה שנמצאים השקרנים הנ"ל, שעל ידי זה הרשעים פונים אליהם. כי השם יתברך משליל את הרשעים שיתנו הצדקה שלהם לשקרנים הנ"ל, ועל ידי זה ניצול הצדיק מהצדקה שלהם (לקוטי מוהר"ן, סימן טו).

הצדיק האמת מקבל דבור פיו הקדוש מבעלי צדקה (שם).

לזכרון נצח מוריניו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

... רבונו של עולם, אתה ידעת את גדל עצם רוממות קדשת מעלתם של הצדיקים אמתיים בני עליה, ואת יקר תפארת גדלתם אשר זכו למה שזכו. אשר דרכם לפעמים לדבר גדולות ונפלאות נוראות באמת ובתמים וכל דבריהם אמת וצדק, אשר על-ידי גדולות ונפלאות הנשמע מפייהם הקדוש והנורא מאד, יכולים לידע ולהבחין גדלת הבורא יתברך שמו, אשר חלק מחכמתו ליראיו, ונתן כח לצדיקו האמתיים להשיג השגות כאלה, ולדבר באמת גדולות ונוראות כאלה. אבל בנפלאותיך העצומים, את זה לעמת זה עשית בחכמתך הגדולה ונתת מקום לטעות, כי נמצאים כנגדם שקרנים וצבועים המתדמים כקוף בפני אדם ומתפארים גם כן בגדולות ונפלאות, כאלו אין שום דבר נמנע מהם, וכל הגדולות והנוראות היוצאים מפי הצדיקים באמת, הם מדברים בלשונות כאלה בשקר וטעות.

טוב ומטיב לכל, זכני להרבות בצדקה לעניים הגונים בקדשה גדולה כרצונך הטוב, באופן שתהיה הצדקה תיקון גדול לנפשי ורוחי ונשמתי, ולא איעול בכסופא קמך. ותשמר את כל עמך בית ישראל הצדיקים והכשרים אשר פרנסתם על-ידי צדקה, שלא יגיע לידם שום צדקה פגומה מאנשי ניאוף ורשע, אשר הצדקה שלהם מזקת להמקבלים. רק תסבב סבות לטובה ברחמיך הרבים, שכל הרשעים והנואפים הנותנים צדקה, שכל צדקתם תגיע להשקרנים והצבועים. והצדיקים והכשרים האמתיים ינצלו מהם מלקבל צדקה פגומה שלהם, שלא תקלקל הצדקה פגומה שלהם את דבור פיהם הקדוש שמקבלים הצדיקים מבעלי הצדקה. ותזמין לנו ולכל ישראל פרנסה בכבוד ובכשרות ולא יהיה אחיזה להסטרטא אחרא בפרנסותינו כלל, רק נזכה לפרנסה טובה בכבוד וברוח בקדשה ובטהרה גדולה, באופן שנוכה להיות כרצונך הטוב באמת: (לקוטי תפילות - מתוך תפילה טז)

שיחות

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... הקשר שהיה לי עם שזר זה סוד, כל העולם לא יודעים... אם הוא היה מראה, היו כולם זורקים אותו מסוכנות, מה הוא בטלן? הוא מסר את נפשו, אבל לא זכה לעשות, היה בידו...

... רב אלטר מקרומניצקי, הוא התקרב בזמן המחלוקת, אחרי הבר מצווה, וכל ימי חייו העניין שלו היה חצות, הוא עשה שמחות מתי שהוא היה זקן גדול במשך שבעים שנה, שמונים שנה יש ילדים, יש חתונות. העניים היו כמו (של) תינוק, כל הפנים היה מאיר כמו (של) תינוק, וזה

פלא מי שקם בחצות לילה זה עבודה קשה מאד, והוא היה קם בכל לילה בדיוק בחצות לילה. הוא אמר לי, אני סיפרתי לו מה שעובר עלי, מה שאני סובל בצפת, בטבריה, הוא היה גר במירון לא ידע, אבל הוא שמע מקודם, הוא שמע על כל עניין רבנו, היה מעשיות הרבה, היה גטין וצרות מה סבלנו, והוא אמר לי שהוא שמע מאנשי שלומנו על רבי ישראל (קרדונו), הוא היה עוד צעיר, אז אמרו שאם הוא היה בזמן רבי נתן, היה גם כן חידוש. ככה אמר לי פעם אחד, וברוך השם אני זוכר את זה, גם רבי ישראל וגם...

...מה שאנחנו יכולים להגיע בכוח רבנו, הפתק זה מפלאות של רבנו, פלאות העולה על כל הפלאות של רבנו, מה יהיה? ישראל בער? מי זה ישראל בער?

רבי ישראל קרדונו סבל הרבה, אבל הוא היה גיבור חזק, הוא סבל, בכל רגע על עבודת השם מה שאין לנו שום מושג, זה אי אפשר לזכות רק בכוח רבנו, הוא היה נקי לגמרי מכל התאוות, מגאוות זה אצלו כמו חזיר גאווה, כבוד הוא ברח, הוא היה אפס ואין.

אפשר לספר מה שראיתי? הוא רוחני, רוחני בלי סוף, הוא זכה רק על ידי המסירות נפש שלו. מה שיש לנו, אנחנו צריכים לעשות חשבון איך היה רבי נתן חי וזכה לעשות ליקוטי תפילות, ליקוטי הלכות, הכל בשבילנו. הוא ראה, הוא ידע שיהיה א. שיהיה ש. ושיהיה כל נפש והוא הכין לכל אחד מה שהוא צריך, רבנו ורבי נתן...

כל מה שעושים בשביל רבנו, בשביל להכניס רבנו בעולם, זה עניין פלא כזה שלא היה מעולם. אוי, אני זוכר איך רבי ישראל התפלל ואמר, הגיע לברכות של קריאת שמע: "לא-ל ברוך נעילות יתנו למלך א-ל חי וקיים זמירות יאמרו ותשבחות ישמיעו כי הוא לבדו מרום וקדוש, פועל גבורות וכיו"י. כל דיבור, הכניס לבני אורות כאלו...

כל הכפר, כל המושבה לא הלכו לעבודה! הם רק עמדו ושמעו את התפילה של רבי ישראל, ואני עמדתי בדלת, לא יכולתי לעמוד, פחדתי: אני יכול לגווע בחדר, אמרתי: אני אעמוד ליד הדלת, ברגע שאני ארגיש שקרוב יציאת הנשמה, אז אני אספיק לצאת. ככה היה: לא מספר גוזמאות, אני עמדתי מוכן לצאת בזמן שאי אפשר כבר בשום אופן, אז אספיק לצאת, עמדתי ליד הדלת, והבעל הבית של הדירה הוא בא בהכנעה כזו, כמו שהוא נכנס למלך, ביראה כזה, והוא היה לו כמה חדרים, הוא לקח חדר והיה שמה שולחן, ונתן על השולחן כל מה שיש: זיתים, ביצים גבינה, וחמאה... והוא ביקש שנכנס לחדר שמה יש השולחן עם האוכל - וגם כן הילדות יכולים ללכת בלי כיסוי ראש, אבל הם לא יודעים, אז הם כיסו את הראש עם מגבות, וגם כן קשרו עם שרוכים, שלא ייפול, וגם כן על הידיים. עוד לא הלכו בפריצות כזה...

מכתב

(ספר אבי הנחל ב' - מכתב ה')

... חמדת לבי, אשר לגדל גדלת אצילות נשמתו הגבוהה מאד זכה לכנוס בהיכל החכמה והמדע של הנחל נובע שאינו נפסק לדור דור לנצח, להשקות לכל ישראל את מימי חכמתו המטהרים מכל הטמאות ומעלים הכל מכל הירידות והכפירות - לתכלית העליה, לתכלית האמונה בשלמות, ומאיר ומגלה לכל העולם אור הדעת של הצדיק האמת, לדעת ולהכיר את ה', שזה עיקר הגאולה השלמה שאנו מחכים לה. שנה טובה ומברכה בחיים טובים וארכים.

הצדיק האמת מגלה ומאיר עצות עמקות גם בתוך עמק החשך של המינות הכפירות ואמונות כזביות כדי שנוכל להתקרב לה' יתברך, ובונה קומתה של האמונה הקדושה עד שכל העולם יכירו וידעו כי ה' אלקי ישראל מלך ומנהיג הכל ברצונו.

עיקר הגאולה האחרונה שאנו מצפים אליה הוא רק על-ידי הצדיק האמת בחינת משה משיח, שממשיך אור הדעת לכל אדם אפילו אם עבר כל העברות שבתורה אלפים פעמים חס ושלום, לידע ולהכיר ולהאמין בה' יתברך ולשוב אליו ולתקן פגם כל העוונות בשלמות, אבל הוא נתעלם ונסתר מאד בכמה הסתרות שבתוך הסתרות.

מלך המשיח ימשיך ויגלה בכל העולם אור הדעת של הצדיק האמת בהתגלות נפלא ובשכל נפלא ואמת בתכלית השלמות, שעל-ידי זה ילכו כלם בדרכי התשובה וישו בו לה' יתברך, ואפילו כל המינים וכופרים גמורים שיצאו מכלל קדשת ישראל לגמרי יחזרו לה' יתברך וילכו בחקותיו לנצח.

כל תקונו הוא רק על-ידי הצדיק הגדול הפלא היחיד שיכול לירד לעמק הנפילה והירידה של כל אחד ולהעלותו בחכמתו הנפלאה לתכלית תכלית העליה, ואם היו כל העולם מתבטלים אליו בשלמות אזי כבר היה הכל מתקן לגמרי. אבל לדאבונו לא די שאינם מתבטלים אליו רק אדרבא הם חולקים על הצדיק ומדברים חרופים וגדופים וליצנות ולשון הרע ושקרים על הצדיק וכשרי אמת עד אשר נשלך האמת ארצה ועל-ידי זה נעשים כל הקלקולים של העולם ומזה עיקר אריכת הגלות. ועתה כל תקוותנו הוא שיתקן הכל על-ידי משיח צדקו שיגלה אור הצדיק האמת בעולם ועל-ידי זה יתקן הכל ויתבטל המחלקת ויהיה שלום נפלא בעולם.

אי אפשר להתקרב להצדיק האמת כי אם על-ידי שמבטל עצמו וכבודו ושמו נגד שם כבוד מלכותו יתברך בתכלית הביטול, ואז יזכה להיכלל בשם הצדיק שיכול לקרבו לה' יתברך ולתורתו. וכפי מה שזוכה האדם לשפלות ועונה אמתית, כמו כן הוא זוכה להתקרב להצדיק ולחיות חיים טובים אמתיים וארכים.

כל מי שרוצה לילך בדרך האמת וחס על חייו האמתיים באמת, אזי הוא צריך להיות חזק וגיבור חיל מאד לעמד כעמוד ברזל כנגד המונעים החולקים על הצדיק הגדול, הרוצים להרחיקו מהצדיק האמת שיכול לירד לעמק הנפילה והירידה של כל אחד ולהעלותו משם בחכמתו הנפלאה לתכלית העליה.

ישא ברכה מאת ה' לכתבתו בספרן של צדיקים לחיים טובים וארכים. **ישראל דב אודסר**

שבת שלום